

206 Κριτήριο Προσομοίωσης Πανελλήνιων Εξετάσεων**Ανθρώπινα δικαιώματα - Γ' ΕΠΑΛ****A. Μη λογοτεχνικό κείμενο****Ανθρώπινα δικαιώματα, απάνθρωπες παραβιάσεις**

Άρθρο του Χρήστου Ζέρβα, δημοσιευμένο στην εφημερίδα Κυριακάτικη στις 11/12/2005 (διασκευή)

Η οικουμενική διακήρυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απετέλεσε την απάντηση της παγκόσμιας κοινότητας στον παραλογισμό του πολέμου, αλλά και την κρατική βία. Όμως, τα ερωτήματα σε σχέση με το τι είναι και το πώς εφαρμόζονται σήμερα τα ανθρώπινα δικαιώματα παραμένουν στην ημερήσια διάταξη. Μετά την 11^η Σεπτεμβρίου*, είμαστε όλοι μάρτυρες μιας μεγάλης **μεταστροφής**. Πρώτη φορά σε τόσο μεγάλη έκταση και με τέτοια ένταση δύο σημαντικότερα αγαθά, η ασφάλεια και η ελευθερία, συγκρούονται στη διεθνή αρένα, **συνθλίβοντας** ανάμεσά τους τα ανθρώπινα δικαιώματα...

Είναι γεγονός ότι η ευρωπαϊκή αντιτρομοκρατική νομοθεσία, πιεζόμενη από τις ΗΠΑ, ωθεί διαρκώς τα κράτη-μέλη στην υιοθέτηση μέτρων που ενισχύουν την αστυνομική καταστολή σε βάρος κατοχυρωμένων δικαιωμάτων. Τα προσωπικά δεδομένα περνούν σε δεύτερη μοίρα και η παρακολούθηση μέσα από κάμερες καταργεί την ιδιωτική ζωή. Την ίδια στιγμή, σημαντικά δικαιώματα του κατηγορουμένου, όπως η απαγόρευση κράτησης χωρίς δικαστική εγγύηση, αμφισβητούνται από όλο και περισσότερες νομοθεσίες, ενώ δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στην ενοχοποίηση «υπόπτων» μέσω ανώνυμων πληροφοριών και «αόρατων» μαρτύρων....

Το άλλο μεγάλο πρόβλημα της εποχής μας προκύπτει από την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης. Για τον έλεγχο των μεταναστευτικών ροών στήνεται ήδη ένα **πολυδάπανο** σύστημα αστυνομικής επιτήρησης και ηλεκτρονικής καταγραφής σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Σε συνδυασμό με τα διαβατήρια και τις ταυτότητες που προωθούνται, ολοκληρώνεται το «ηλεκτρονικό φακέλωμα» του συνόλου του πληθυσμού. Την ίδια στιγμή, **φειδωλές** αποδεικνύονται οι πολιτικές ένταξης των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι, λοιπόν, «υπό διωγμόν». **Εναπόκειται** στη συνειδητοποίηση και δραστηριοποίηση όλων μας, αλλά κυρίως στο ήθος και τη βούληση της πολιτικής και νομικής ηγεσίας, η αποκατάσταση και η διασφάλισή τους σ' έναν μελλοντικό κόσμο ελευθερίας, ισότητας και ανθρωπιάς.

11^η Σεπτεμβρίου* = Οι επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου ήταν σειρά τεσσάρων συντονισμένων τρομοκρατικών επιθέσεων από την ισλαμιστική τρομοκρατική οργάνωση Αλ Κάιντα εναντίον των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής το πρωί της Τρίτης, 11 Σεπτεμβρίου 2001.

Ερωτήσεις

ΘΕΜΑ Α1 (Μονάδες 15)

A1.α. Να παρουσιάσεις περιληπτικά το περιεχόμενο των 3 πρώτων παραγράφων του κειμένου. (60-70 λέξεις) (Μονάδες 10)

A1.β. Να εντοπίσεις τη συλλογιστική πορεία της τρίτης παραγράφου. (Μονάδες 5)

ΘΕΜΑ Α2 (Μονάδες 10)

A2.α. Να γράψεις ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου: *μεταστροφής, συνθλίβοντας, πολυδάπανο, φειδωλές, εναπόκειται.* (Μονάδες 5)

A2.β. Να δικαιολογήσεις τη χρήση εισαγωγικών στις φράσεις. (Μονάδες 5)

- ✓ «υπόπτων» και «αόρατων» μαρτύρων
- ✓ το «ηλεκτρονικό φακέλωμα»

ΘΕΜΑ Α3 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ - ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

A3. Σε μια ομιλία που εκφωνείται στη Σύνοδο Κορυφής Νέων της Ευρώπης καλείσαι να αναφερθείς στους λόγους για τους οποίους τα Ανθρώπινα δικαιώματα δεν γίνονται παντού σεβαστά σήμερα, λαμβάνοντας υπόψη και το περιεχόμενο του κειμένου αναφοράς. (200-250 λέξεις)

B. Λογοτεχνικό κείμενο

**Τάσος Λειβαδίτης,
Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος (1950)**

Ο Τάσος Λειβαδίτης συγκαταλέγεται στους ποιητές της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς. Μέσα από τα έργα του κατάφερε να δώσει μια νέα πνοή στην ποίηση, εμπλουτίζοντάς τη με στοιχεία επικά και δραματικά.

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
δεν θα πάψεις ούτε στιγμή ν' αγωνίζεσαι

Μέθοδος ARNOS – τρόπος και δρόμος

για την ειρήνη και για το δίκιο.
Θα βγεις στους δρόμους, θα φωνάξεις
τα χείλη σου θα ματώσουν απ' τις φωνές
Το πρόσωπό σου θα ματώσει απ' τις σφαίρες
μα δε θα κάνεις ούτε βήμα πίσω.

Κάθε κραυγή σου θα 'ναι μια πετριά
στα τζάμια των πολεμοκάπηλων..
Κάθε χειρονομία σου θα 'ναι
για να γκρεμίζει την αδικία.
Δεν πρέπει ούτε στιγμή να υποχωρήσεις,
ούτε στιγμή να ξεχαστείς.
Είναι σκληρές οι μέρες που ζούμε.

Μια στιγμή αν ξεχαστείς,
αύριο οι άνθρωποι θα χάνονται,
στη δίνη του πολέμου,
έτσι και σταματήσεις
για μια στιγμή να ονειρευτείς
εκατομμύρια ανθρώπινα όνειρα
θα γίνουν στάχτη απ' τις φωτιές.
Δεν έχεις καιρό, δεν έχεις καιρό για τον εαυτό σου
αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος.

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.
Θα πρέπει να μπορείς να θυσιάζεσαι
ένα οποιοδήποτε πρωινό.
Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
θα πρέπει να μπορείς να στέκεσαι
μπρος στα ντουφέκια!

Ερωτήσεις

B1. Ποιο είναι το θέμα του ποιήματος; Να το εξηγήσεις με δικά σου λόγια σε μία παράγραφο 60-70 λέξεων. (Μονάδες 15)

B2.α. Να αιτιολογήσεις γιατί κυριαρχούν στο ποίημα το β' ενικό πρόσωπο και η υποτακτική έγκλιση. Πώς επηρεάζουν το ύφος του ποιήματος; (**Μονάδες 5**)

B2.β. Να εντοπίσεις τέσσερα διαφορετικά σχήματα λόγου στο ποίημα και να καταγράψεις τη λειτουργία τους. (**Μονάδες 5**)

ΘΕΜΑ Β3 (ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ - ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

B3. Να αναλύσεις τους παρακάτω στίχους σε μια παράγραφο 100-150 λέξεων.

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.

Αν θέλεις να λέγεται άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί και να πεθάνεις
για να ζήσουν οι άλλοι.